

Görevler ve yollar

1 Aynı gün, iki rol

Ece, okul şenliğinde sınıf temsilcisi ve müzik kulübü üyesidir. Aynı anda iki yerde bulunamaz. Görev değişikliği ancak kartta belirtilen kişiye, önceden haber verilerek yapılabilir.

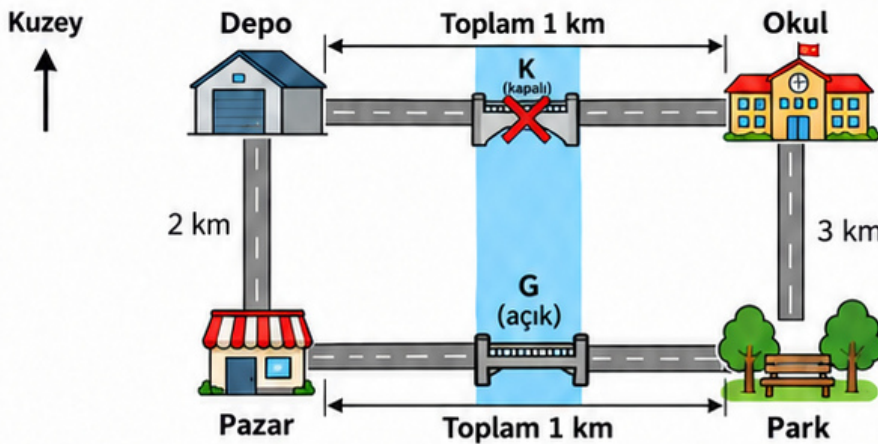
Sınıf standı 13.00 – 13.30 Malzemeleri teslim alma. Bu görevi yalnız yedek temsilci Arda devralabilir.	Müzik provası 13.15 – 13.45 Ece'nin kendi ses bölümünü çalışması. Başka biri yerine katılamaz.	Arda'nın uygunluğu 13.00 – 13.30 boş.	Deniz'in uygunluğu Bütün öğleden sonra boş fakat temsilci değil.
--	--	---	---

Ece'nin iki gruba karşı sorumluluğunu da koruyan plan hangisidir?

- A) Standı Deniz'e bırakıp provaya zamanında katılmak
- B) Arda ile önceden anlaşarak standı devretmek ve provaya katılmak
- C) Standın sonuna kadar kalıp provanın son bölümüne katılmak
- D) Provayı Arda'ya devredip standı kendisi yürütmek

2 Kapanan köprü

Bir yardım aracı depodan okula gidecektir. Taşıdığı kutular nedeniyle yalnız çizili araç yollarını kullanabilir. Haritadaki K köprüsü kapalıdır; başka geçiş yoktur.

Aracın kullanabileceği en kısa güzergâh ve ilk yönü hangisidir?

- A) Depo–Okul; doğu; 1 km
- B) Depo–Pazar–Park–Okul; kuzey; 6 km
- C) Depo–Pazar–Park–Okul; güney; 6 km
- D) Depo–Pazar–Okul; güney; 5 km

Özgün bağlam temelli sorular

3. Görev için hangi kanıt?

Sınıfın araştırma grubunda kaynakları karşılaştıran, metni düzenleyen ve sunum yapan kişiler vardır. Deniz bir derste en çok konuşan öğrencidir; fakat proje boyunca iki kaynağın tarihlerini karşılaştırmış ve çelişen bilgileri işaretlemiştir. Sunumu Ada yapmıştır.

Deniz'in bu projedeki rolünü belirlemek için hangi gerekçe daha güçlüdür?

- A) Çok konuştuğu için sunum rolünün ona ait olduğunu kabul etmek.
- B) Ada'yla aynı sınıfta olduğu için aynı görevi yaptığını düşünmek.
- C) Kaynak tarihlerini karşılaştırmasını araştırma sorumluluğunun kanıtı saymak.
- D) Çelişki işaretlediği için bütün grup kararlarını tek başına verdiğini söylemek.

4. Sergide eşit yer

Sınıfın kültür sergisinde dört aile geleneklerini tanıtmak istiyor. Panoda her aileye eşit alan ayrılmıştır. İki aile fotoğraf, biri tarif, biri kısa ses kaydı getirmiştir. Öğrencilerden hiçbiri kendi geleneğini uygulamak zorunda değildir.

Hangi düzenleme hem eşit saygınlığı hem farklı anlatım yollarını korur?

- A) En çok bilinen geleneğin alanını büyütmek.
- B) Eşit alanı koruyup ses kaydına erişim için dinleme bağlantısı eklemek.
- C) Bütün ailelerden aynı yemeği yapmalarını istemek.
- D) Fotoğraf getirmeyen aileleri sergiden çıkarmak.

5. Bağıştan önce

Kitap kampanyasında 40 kitap toplandı. Öğrenciler kitapların hepsini birinci sınıflara vermeyi önerdi. Ancak ihtiyaç formunda hem yeni okuyanlar hem büyük yazılı kitap isteyenler bulunuyor. Formlarda öğrencilerin isimleri yer alıyor.

Dağıtım öncesinde yapılması gereken iki işi, ihtiyaç ve mahremiyet açısından gerekçelendiriniz.

6. Tanıtım kartı neyi kanıtlar?

Kurmaca K Kasabasının doğusunda tarım alanları, batısında bir ürün pazarı vardır. Tarım alanları ile pazar arasında kasabadan geçen yol bulunmaktadır. Kartta ürün fiyatı, nüfus veya yolculuk süresi verilmemiştir.

Bu bilgilerle hazırlanabilecek en sağlam tanıtım cümlesi hangisidir?

- A) K, tarım alanları ile pazar arasındaki yol bağlantısında yer alır.
- B) K, pazarın batısında bulunduğu için en ucuz ürünleri satar.
- C) K, yol üzerinde olduğu için çevrenin en kalabalık kasabasıdır.
- D) K, tarım alanlarına yakın olduğundan pazara her yerden daha hızlı ulaşır.

7. Bir rolden bütün kişiliğe

Ekin sınıfta sessizdir. Okul gazetesinde arkadaşlarının yazılarını düzenler ve toplantıyı yönetir. Bir öğrenci, "Sınıfta az konuştuğuna göre hiçbir grupta sorumluluk alamaz." der.

Bu yargıyı değerlendiren en güçlü gerekçe hangisidir?

- A) Sessizlik her ortamda başarısızlığın kanıtıdır.
- B) Gazetede görevler sınıfta da sürekli konuşmasını gerektirir.
- C) Bir grubun üyesi olan kişi başka gruba katılamaz.
- D) Gazetede sorumluluklar, tek ortamdan yapılan genellemeye karşı kanıttır.

8. Fotoğraf neyi söyler?

Kurmaca bir ilçe fotoğrafında deniz kıyısı, liman ve limana bağlanan demir yolu görülmektedir. Fotoğrafta ilçenin adı ve yıl yazmıyor.

İlçenin çevresiyle ilişkisini gösteren iki bilgi yazınız. Bu fotoğrafla kesinleştirilemeyecek bir bilgiyi de belirtiniz.

9. Her kutu aynı ihtiyaç değil

Dayanışma ekibinin deposunda 12 çocuk montu ve 8 yetişkin montu vardır. Başvurularda 8 çocuk ve 8 yetişkin montuna ihtiyaç bildirildi. Ekip kalan montları sonraki başvurular için saklayabilir.

Hangi dağıtım, ihtiyacı ve eldeki kaynakları birlikte gözetir?

- A) Her başvuruya rastgele bir mont vermek.
- B) 8 çocuk ve 8 yetişkin montunu eşleştirip 4 çocuk montunu saklamak.
- C) İlk gelenlere ikişer mont verip kalan başvuruları kapatmak.
- D) Sayısı az olduğu için yetişkin montlarını hiç dağıtmamak.

10. Gülmek mi, anlamak mı?

Bir öğrenci evindeki kutlamayı anlatırken kullandığı sözcüğe birkaç kişi güler. Öğrenci anlatmayı bırakır. Grup hem onu dinlemek hem anlamadığı sözcüğü öğrenmek istiyor.

Hangi yaklaşım bu iki amacı birlikte destekler?

- A) Sözcüğü kullanmasını yasaklamak.
- B) Onun yerine kendi geleneklerini anlatmak.
- C) Gülmenin etkisini kabul edip isterse sözcüğü açıklamasını rica etmek.
- D) Bütün öğrencilerden o kutlamayı aynı biçimde yapmalarını istemek.

11. Görev değişince

Okul gezisinde Ada önce öğrenci olarak kuralları dinler, sonra grubunun malzeme sorumlusu olarak eksikleri kontrol eder. Eve dönünce kardeşine okuma çalışmasında yardım eder.

Ada'nın üç farklı sorumluluğunu hangi gruplarla ilişkilendirirsiniz? Bu örnek "herkesin tek rolü vardır" görüşünü nasıl sınar?

12. Yeni pazar yeri

Kurmaca Y ilçesinde üretim köyleri kuzeydedir. Kuzey yolu pazar yerine kadar açıktır. Pazar yerinin güneyindeki köprü kapalıdır. Bir satıcı, “Pazarın köylere yakın olması yeterli; köprü durumu önemsiz.” der. Güney mahallelerinden gelen alıcıların tek bağlantısı bu köprüdür.

Hangi değerlendirme satıcının unuttuğu ilişkiyi gösterir?

- A) Üretici erişimi iyi olsa da güneydeki alıcıların erişimi kesilmiştir.
- B) Pazara yakın olan bütün yerler aynı ulaşım yolunu kullanır.
- C) Kuzeyde üretim yapılması güneyde alıcı bulunmasını engeller.
- D) Köprü kapanınca pazarın kuzeydeki köylere uzaklığı kesin artar.

13. Görünür başarı, gizli ihtiyaç

Bir yardım kampanyasının duyurusunda toplanan ürün sayısı paylaşılacaktır. Yardım alan aileler isim ve fotoğraflarının yayımlanmasını istememiştir. Bazı öğrenciler güven oluşturmak için her ailenin fotoğrafını paylaşmayı önerir.

Hangi uygulama hem hesap vermeyi hem mahremiyeti korur?

- A) Dağıtım bilgisini hiç kaydetmemek.
- B) Aile isimlerini fotoğrafsız yayımlamak.
- C) Aileleri fotoğrafa razı olana kadar bekletmek.
- D) Kimlik bilgisi vermeden ürün ve dağıtım toplamalarını açıklamak.

14. Yol değişti, yer değişmedi

Bir kasabanın yanından yeni bir ana yol geçmeye başladı. Kasaba haritada aynı yerde durmaktadır. Önceden iki saatte ulaşılan bölge pazarına artık kırk dakikada gidiliyor.

Kasabanın hangi konum özelliği değişmemiş, hangi ilişkisi değişmiştir? İki bilgiyi kullanarak açıklayınız.

15 Temsil yetkisinin sınırı

Kulüp başkanı, sınıf temsilcisine “Kulübün kararını bütün sınıfın kararı diye duyur.” der. Sınıfta bu konu görüşülmemiştir. Temsilci hem kulüp üyesidir hem sınıfın görüşlerini iletmekle görevlidir.

Temsilcinin uygun davranışı hangisidir?

- A) İki grubun aynı olduğunu söyleyip kararı duyurmak.
- B) Kulübün kararını kaynağıyla aktarıp sınıf görüşünü ayrıca toplamak.
- C) Kulüp üyesi olduğu için sınıfın görüşünü toplamamak.
- D) Sınıf konuşmadan bütün öğrencilerin karşı olduğunu açıklamak.

16 İki aileden bütün kente

Aynı kentte yaşayan iki aileyle yapılan görüşmede bir aile bayramda ev ziyareti, diğeri uzaktaki yakınlarıyla görüntülü görüşme yaptığını anlatmıştır. Öğrenci, iki görüşmeden bir tanıtım başlığı hazırlayacaktır.

Hangi başlık hem ortak amacı hem araştırmanın sınırını korur?

- A) Bu kentte bütün aileler bayramı yalnız evde geçiriyor.
- B) Kentte yaşayanlar artık yüz yüze görüşmeyi bıraktı.
- C) Kentteki bütün kutlamalar iki biçimden oluşuyor.
- D) Görüştüğümüz iki aile, yakınlarıyla farklı yollarla bağ kuruyor.

17 Paylaşılmayan yük

Grup ödevinde biri bütün çizimleri yapıyor, biri yalnız adını yazıyor, üçüncü öğrenci kaynakları bulduğu hâlde katkısı görünmüyor. Teslim için iki gün kalmıştır.

Görev paylaşımını ve katkıların görünürlüğünü düzeltecek iki maddelik bir plan yazınız.

18. Öncelik nasıl belirlenir?

Mahalle ekibi bugün yalnız bir aracı kullanabiliyor. A evinde bebek bezi tamamen bitmiş; B evinin üç günlük stoğu var. İki ev de aynı uzaklıktadır. B evinden başvuru daha önce gelmiştir.

Bugünkü ziyaret için önceliği belirleyiniz ve iki bilgiyi karşılaştırarak gerekçelendiriniz. B evinin ihtiyacını da nasıl izlersiniz?

19. Eski eşya, yeni yorum

Bir aile büyükannesinin kullandığı el dokumasını sergiye getirir. Bir öğrenci onu yalnız eski olduğu için değersiz, başka biri de eski olduğu için bugünkü bütün eşyalardan üstün sayar. Eşyanın kim tarafından, nasıl ve hangi amaçla kullanıldığı henüz sorulmamıştır.

İki yorumu değerlendiriniz. Eşyayı kültürel bağlamında tanımak için sorulabilecek iki soru yazınız.

20. Kime göre iyi yer?

Kurmaca bir ilçede gençlik merkezi için iki yer düşünülüyor. K yeri okula yakın, toplu taşımaya uzaktır. L yeri toplu taşımaya yakın, okuldan daha uzaktır. Merkeze yalnız o okuldan değil, farklı mahallelerden öğrenciler de gelecek.

Yalnız “okula en yakın yer seçilmeli” ölçütü neden yetersizdir? Karar öncesinde toplanacak bir bilgi öneriniz.

